

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΤΡΙΤΗ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2015
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1. *Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.*

- α.** Η μεγάλη εξειδίκευση των ανθρώπων σε μια δραστηριότητα που συχνά είναι πολύ περιορισμένη, μετατρέπει την εργασία σε ανιαρή απασχόληση.
- β.** Οι ανάγκες ως σύνολο δεν είναι απεριόριστες και καθεμία ανάγκη ξεχωριστά υπόκειται σε προσωρινό κορεσμό.
- γ.** Με σταθερή τη ζήτηση, όταν μειώνεται η προσφορά, αυξάνεται η τιμή ισορροπίας, ενώ η ποσότητα ισορροπίας μειώνεται.
- δ.** Ο αριθμός των επιχειρήσεων, ως παράγοντας επηρεασμού της προσφοράς, αφορά αποκλειστικά την ατομική καμπύλη προσφοράς.
- ε.** Η έννοια της αγοράς περιορίζεται σε ένα γεωγραφικό χώρο.

Μονάδες 15

*Στις παρακάτω προτάσεις **A2** και **A3** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της πρότασης και, δίπλα του, το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.*

- A2.** Η εισοδηματική ελαστικότητα ενός αγαθού είναι -2 , όταν:
- α.** αύξηση του εισοδήματος των καταναλωτών κατά 10% προκαλεί αύξηση της ζήτησης κατά 20%
  - β.** μείωση του εισοδήματος κατά 5% προκαλεί αύξηση της ζήτησης κατά 10%
  - γ.** μείωση του εισοδήματος κατά 12% προκαλεί αύξηση της ζήτησης κατά 6%
  - δ.** αύξηση του εισοδήματος κατά 10% προκαλεί μείωση της ζήτησης κατά 5%.

Μονάδες 5

- A3.** Ο νόμος της φθίνουσας απόδοσης αρχίζει να λειτουργεί, όταν:
- α.** το μέσο προϊόν είναι ίσο με το οριακό προϊόν
  - β.** το συνολικό προϊόν γίνεται μέγιστο
  - γ.** το οριακό προϊόν γίνεται αρνητικό
  - δ.** το οριακό προϊόν αρχίζει να μειώνεται.

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

Β1. Από τους προσδιοριστικούς παράγοντες της ζήτησης:

α. να περιγράψετε τις προτιμήσεις των καταναλωτών (μονάδες 5)

β. να περιγράψετε τις τιμές των άλλων αγαθών (μονάδες 12) και να κατασκευάσετε τα αντίστοιχα διαγράμματα (μονάδες 8).

Μονάδες 25

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Δίνεται ο παρακάτω πίνακας που αφορά την παραγωγή και το κόστος παραγωγής μιας επιχείρησης στη βραχυχρόνια περίοδο λειτουργίας της (δεν απαιτείται η αντιγραφή του πίνακα στο τετράδιό σας):

Προϊόν (Q)	Μεταβλητό κόστος (VC)	Μέσο μεταβλητό κόστος (AVC)	Οριακό κόστος (MC)
0	0	—	—
20	200	10	10
60	480	8	7
150	750	5	3
180	900	5	5
200	1200	6	15
210	1500	7,15	30

Γ1. Να κατασκευάσετε τον πίνακα προσφοράς της επιχείρησης.

Μονάδες 4

Γ2. Να υπολογίσετε διαδοχικά την ελαστικότητα της προσφοράς καθώς αυξάνεται η τιμή. Να χαρακτηρίσετε την προσφορά με βάση την τιμή της ελαστικότητας (δεν απαιτείται η μετατροπή των κλασμάτων σε δεκαδικούς αριθμούς).

Μονάδες 5

Γ3. Επιπλέον των δεδομένων του παραπάνω πίνακα, η επιχείρηση, κατά την ίδια χρονική περίοδο, δαπανά για ενοίκιο 150 χρηματικές μονάδες και για ασφάλιστρα 50 χρηματικές μονάδες. Όταν η επιχείρηση παράγει 200 μονάδες προϊόντος, να υπολογίσετε:

α. το μέσο συνολικό κόστος (ATC) (μονάδες 6)

β. το μέσο σταθερό κόστος (AFC) (μονάδες 2).

Μονάδες 8

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ - Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ

- Γ4.** Αν η επιχείρηση παράγει 210 μονάδες προϊόντος και θέλει να μειώσει το κόστος της κατά 420 χρηματικές μονάδες, να υπολογίσετε πόσες μονάδες πρέπει να μειώσει το παραγόμενο προϊόν της.

Μονάδες 8

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Οι συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς στην αγορά ενός γεωργικού προϊόντος είναι $Q_D=400-10P$ και $Q_S=100+10P$ αντίστοιχα, όπου Q_D η ζητούμενη ποσότητα, Q_S η προσφερόμενη ποσότητα και P η τιμή.

- Δ1.** Να υπολογίσετε την τιμή και την ποσότητα ισορροπίας της αγοράς του αγαθού.

Μονάδες 4

- Δ2.** Το κράτος, προκειμένου να προστατέψει το εισόδημα των αγροτών, επιβάλλει κατώτατη τιμή πώλησης του αγαθού $P_K=20$ χρηματικές μονάδες. Να υπολογίσετε:

α. το πλεόνασμα που δημιουργείται στην αγορά από την επιβολή της κατώτατης τιμής (μονάδες 3)

β. τα συνολικά έσοδα των αγροτών, όταν το κράτος αγοράσει το πλεόνασμα στην κατώτατη τιμή P_K (μονάδες 3)

γ. την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού από την αγορά του πλεονάσματος (μονάδες 3).

Μονάδες 9

- Δ3.** Να υπολογίσετε το χρηματικό όφελος των αγροτών, μετά την επιβολή της κατώτατης τιμής P_K .

Μονάδες 6

- Δ4.** Αν το κράτος με την κατάλληλη πολιτική επηρεάσει τους αγρότες που παράγουν το προϊόν και η συνάρτηση προσφοράς γίνει $Q'_S=60+10P$, να υπολογίσετε τη μεταβολή της κρατικής επιβάρυνσης στην ίδια κατώτατη τιμή $P_K=20$ χρηματικές μονάδες.

Μονάδες 6

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω να συμπληρώσετε τα ατομικά στοιχεία μαθητή. Στην αρχή των απαντήσεών σας να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο και να μην γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει. Μολύβι επιτρέπεται, **μόνο** αν το ζητάει η εκφώνηση, και **μόνο** για πίνακες, διαγράμματα κλπ.
4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ώρα δυνατής αποχώρησης: 10.00 π.μ.

**ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**

ΤΕΛΟΣ 3ΗΣ ΑΠΟ 3 ΣΕΛΙΔΕΣ

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')**

ΤΡΙΤΗ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2015

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

A1. α. Σωστό, **β.** Λάθος, **γ.** Σωστό, **δ.** Λάθος, **ε.** Λάθος.

A2. β

A3. δ

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

B1. α. Σχολικό βιβλίο σελίδα 34

β. Σχολικό βιβλίο σελίδες 35 – 36

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

Γ1. Για να κατασκευάσω τον πίνακα προσφοράς της επιχείρησης
βασίζομαστε στην εξής σχέση : $P = MC_{ANEPX} \geq AVC_{MIN}$.

Έτσι έχουμε :

Συνδ	P	Q _s
A	5	180
B	15	200
Γ	30	210

$$\Gamma 2. E_{S_{A \rightarrow B}} = \frac{Q_B - Q_A}{P_B - P_A} \cdot \frac{P_A}{Q_A} = \frac{200 - 180}{15 - 5} \cdot \frac{5}{180} = \frac{20}{10} \cdot \frac{5}{180} = \frac{100}{1800} = \frac{1}{18} < 1$$

άρα η προσφορά ανελαστική

$$E_{S_{B \rightarrow \Gamma}} = \frac{Q_\Gamma - Q_B}{P_\Gamma - P_B} \cdot \frac{P_B}{Q_B} = \frac{210 - 200}{30 - 15} \cdot \frac{15}{200} = \frac{10}{15} \cdot \frac{15}{200} = \frac{10}{200} = \frac{1}{20} < 1$$

άρα η προσφορά ανελαστική

Γ3. Το ενοίκιο και τα ασφάλιστρα αποτελούν σταθερό κόστος για την επιχείρηση. Έτσι έχουμε : $FC = 150 + 50 = 200$ χ.μ.
Όταν η επιχείρηση παράγει 200 μ. έχουμε :

$$\alpha) TC_{200} = FC + VC_{200} = 200 + 1200 = 1400$$

$$ATC_{200} = \frac{TC_{200}}{Q_{200}} = \frac{1400}{200} = 7$$

$$\beta) AFC_{200} = \frac{FC}{Q_{200}} = \frac{200}{200} = 1$$

Γ4. Όταν η επιχείρηση παράγει 210 μ. προϊόντος και θέλει να μειώσει το κόστος της (VC) κατά 420 χ.μ., τότε το κόστος θα γίνει : $1500 - 420 = 1080$ χ.μ.
Έτσι έχουμε :

$$MC = \frac{VC_x - VC_{180}}{Q_x - Q_{180}} \Leftrightarrow 15 = \frac{1080 - 900}{Q_x - 180} \Leftrightarrow$$

$$15 = \frac{180}{Q_x - 180} \Leftrightarrow 15Q_x - 2700 = 180 \Leftrightarrow$$

$$15Q_x = 2880 \Leftrightarrow Q_x = \frac{2880}{15} \Leftrightarrow Q_x = 192$$

$$\Delta Q = 210 - 192 = 18$$

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

$$\Delta 1. Q_D = Q_S \Rightarrow 400 - 10P = 100 + 10P \Leftrightarrow 300 = 20P \Leftrightarrow$$

$$P = 15 \text{ χ.μ.}$$

Για $P = 15$, είναι :

$$Q_S = 100 + 10 \cdot 15 = 100 + 150 = 250 \text{ μ.}$$

Δ2. α) Για $P = 20$, η Q_D γίνεται : $Q_D = 400 - 10 \cdot 20 = 200 \mu.$

Για $P = 20$, η Q_S γίνεται : $Q_S = 100 + 10 \cdot 20 = 300 \mu.$

Άρα το πλεόνασμα είναι $300 - 200 = \mathbf{100 \mu.}$

β) Τα συνολικά έσοδα των αγροτών είναι :

$$P_K \cdot Q_S = 20 \cdot 300 = \mathbf{6000 \chi.\mu.}$$

γ) Η επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού :

$$P_K \cdot \text{πλεόνασμα} = 20 \cdot 100 = \mathbf{2000 \chi.\mu.}$$

Δ3. Το χρηματικό όφελος των αγροτών το υπολογίζουμε σε σχέση με τα έσοδά τους από το προηγούμενο σημείο ισορροπίας.

Τα έσοδα σε αυτό το σημείο ήταν :

$$P_E \cdot Q_E = 15 \cdot 250 = 3750 \chi.\mu.$$

Έτσι έχουμε : $6000 - 3750 = \mathbf{2250 \chi.\mu.}$

Δ4. Με βάση τη νέα συνάρτηση προσφοράς έχω ότι :

$$\text{Για } P = 20, \text{ είναι : } Q'_S = 60 + 10 \cdot 20 = 260$$

Άρα το πλεόνασμα γίνεται : $260 - 200 = 60$

Έτσι η νέα κρατική παρέμβαση διαμορφώνεται σε :

$$60 \cdot 20 = 1200 \chi.\mu.$$

Επομένως η μείωση της κρατικής παρέμβασης είναι :

$$2000 - 1200 = \mathbf{800 \chi.\mu.}$$